

י"א באדר ב' תשע"ו

21 במרס 2016

חוזר ח – 06 – 2497

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב
(הוראות הדיווח לציבור)

מבוא

1. לאור החשיבות של הטיפול החשבונאי בנושאים: סוגיות במטבע חוץ; מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות; אירועים לאחר תאריך המאזן, הוחלט להתאים את הטיפול החשבונאי של תאגידים בנקאיים בנושאים אלה לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.
2. לפיכך, ולאחר התייעצות עם וועדת הקשר של לשכת רואי חשבון עם המפקח על הבנקים, ועם הוועדה המייעצת לעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, תיקנתי את הוראות הדיווח לציבור כמפורט להלן.

התיקונים להוראות

סוגיות במטבע חוץ

3. עמוד 7-631 יעודכן, כמפורט בהוראה.
4. סעיף 4א. בעמוד 17-631 יעודכן וישולב בסעיף 13 בעמוד 44-43-631, כמפורט בהוראה.
5. סעיף 11א. בעמוד 42-631 יעודכן, כמפורט בהוראה.
6. סעיף 12 יעודכן וישולב בסעיף 13 בעמוד 44-43-631, כמפורט בהוראה.
7. סעיף 13 בעמוד 44-43-631 יעודכן, כמפורט בהוראה.

דברי הסבר:

8. התיקונים מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, הנוגעים לטיפול החשבונאי בדוחות של שלוחות או חברות כלולות בכלכלות היפר-אינפלציוניות, הצמדה למטבע חוץ, מטבע חוץ, וכן תרגום דוחות כספיים של שלוחות בחו"ל.
9. כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לנושאים אלה מובאים בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ". לפיכך:
- 9.1. תקן חשבונאות בינלאומי 21 בדבר "השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד התחילה של חוזר זה.

9.2. תקן חשבוונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד התחילה של חוזר זה. למען הסר ספק, מובהר כי אין שינוי בסעיפים 1 ו-4 להוראות הדיווח לציבור, ואין שינוי במועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה בישראל.

מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות

10. סעיף 2.א. בעמודים 16-15-631 יעודכן, כמפורט בהוראה.

דברי הסבר:

11. התיקונים מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות". לפיכך, תקן חשבונאות בינלאומי 8 בדבר "מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד התחילה של חוזר זה.

אירועים לאחר תאריך המאזן

12. סעיף 9.א. בעמוד 21-631 יעודכן, כמפורט בהוראה.

דברי הסבר:

13. התיקונים מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן". לפיכך, תקן חשבונאות בינלאומי 10 בדבר "אירועים לאחר תקופת הדיווח", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד התחילה של חוזר זה.

תחולה

14. ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר זה יחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

תחילה והוראות מעבר

15. ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר זה יחולו מיום 1.1.2017 ואילך.
16. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה.
17. ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1.1.2019, תאגיד בנקאי לא יכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.
18. תאגיד בנקאי המתקשה ביישום הוראות אלו יפנה אל מר עידו גליל, מנהל יחידת דיווח כספי. האמור מתייחס גם לקשיים הקשורים ליישום לראשונה, לנושאים שבהם תאגיד בנקאי סבור כי יש לשנות באופן מהותי טיפול בפריטים קיימים ולהצגה למפרע של מספרי השוואה.

עדכון קבצים

19. רצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור.

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(3/16) [2] 630-1-7	(4/15) [1] 630-1-7
(3/16) [2] 631-7	(4/15) [1] 631-7
*(4/15) [1] 631-8	(4/15) [1] 631-8
(3/16) [2] 631-15	(4/15) [1] 631-15
(3/16) [2] 631-16	(4/15) [1] 631-16
(3/16) [2] 631-17	(4/15) [1] 631-17
*(6/15) [2] 631-18	(6/15) [2] 631-18
(3/16) [2] 631-21	(4/15) [1] 631-21
*(4/15) [1] 631-22	(4/15) [1] 631-22
*(4/15) [1] 631-41	(4/15) [1] 631-41
(3/16) [2] 631-42	(4/15) [1] 631-42
(3/16) [2] 631-43-44	(4/15) [1] 631-43-44
*(2/16) [3] 699-121	(2/16) [3] 699-121
(3/16) [2] 699-122	(2/16) [1] 699-122
(3/16) [1] 699-123	-----

בכבוד רב,

חנה בר

ד"ר חדוה בר

המפקחת על הבנקים

בנק ישראל המפקח על הבנקים

הוראות בדבר עריכת

דוח כספי שנתי

של תאגיד בנקאי

תוכן העניינים		
חלק א' - כללי		
סעיף		עמוד
.1	הגדרות	631-1
.2	תחולת ההוראות	631-15
.א2	מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות	631-15
.3	כללים לעריכת דוח כספי	631-16
.א3	סימון הנתונים בדוחות ובביאורים	631-16
.4	דוחות כספיים בסכומים מדווחים	631-17
.א4	בוטל.	631-17
.5	דוחות השוואתיים	631-17
.6	הצגה בנפרד	631-17
.7	מבנה הדוחות הכספיים	631-18
.8	ציון סכומים	631-18
.9	צירופי עסקים ואיחוד דוחות כספיים	631-18
.א9	אירועים לאחר תאריך המאזן	631-21
.10	ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער	631-21
.א10	עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות	631-22
.11	הצמדה	631-42
.12	מטבע חוץ	631-43
.א12	עלויות אשראי	631-43
.13	בוטל	631-43
.14	ביטוח הפרשי הצמדה ושער	631-45
.15	עסקאות בנאמנות	631-45
.א15	קיזוז נכסים והתחייבויות	631-45
.16	חתימות ותאריך הדוחות הכספיים	631-53
.17	חליפין בניירות ערך	631-53
.א17	מענקי ממשלה	631-53
.18	חכירות	631-53
.א18	ירידת ערך נכסים	631-54
.19	מדידות שווי הוגן	631-56
.20	חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות	631-88
.21	העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות	631-95
.22	איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות	631-148

חלק א1 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

תוכן עניינים כולל השוואת מספור סעיפים

לתקן חשבונאות כספית מספר 133 (נוסח משולב)

<u>הוראות הדיווח לציבור</u>		<u>תקן 133</u>	<u>הוראות הדיווח לציבור</u>		<u>תקן 133</u>
<u>עמוד</u>	<u>מס' סעיף</u>	<u>מס' סעיף</u>	<u>עמוד</u>	<u>מס' סעיף</u>	<u>מס' סעיף</u>
631-184	.ז.ה22	26	631-165	מבוא 22א	
631-185	.ח.ה22	27	631-165	.א.א22	1
631-186	22ו. גידורי תזרים מזומנים		----	---	2
631-186	.א.ו22	28	631-165	.ב.א22	3
631-188	.ב.ו22	29	631-165	.ג.א22	4
631-190	.ג.ו22	30	631-168	22ב. מכשירים נגזרים	
631-191	.ד.ו22	31	---	---	5
631-191	.ה.ו22	32	631-168	.א.ב22	6
631-192	.ו.ו22	33	631-168	.ב.ב22	7
631-192	.ז.ו22	34	631-168.1	.ג.ב22	8
631-193	.ח.ו22	35	631-168.1	.ד.ב22	9
631-194	22ז. גידורי מטבע חוץ		631-169	.ה.ב22	10
631-194	.א.ז22	36	631-172	.ו.ב22	11
631-194	.ב.ז22	A36	631-174	22ג. נגזרים משובצים	
631-196	.ג.ז22	37	631-174	.א.ג22	12
631-196	.ד.ז22	A37	631-174	.ב.ג22	13
631-196	.ה.ז22	38	631-175	.ג.ג22	14
631-197	.ו.ז22	39	631-175	.ד.ג22	15
631-197	.ז.ז22	40	631-176	.ה.ג22	16
631-198	.ח.ז22	A40	631-177	22ד. הכרה ומדידה	
631-198	.ט.ז22	B40	631-177	.א.ד22	17
631-199	.י.ז22	C40	631-177	.ב.ד22	18
631-199	.יא.ז22	41	---	בוטל	19
---	---	42	631-179	22ה. גידורי שווי הוגן	
---	---	43	631-179	.א.ה22	20
631-200	22ח. הצגה בדוחות כספיים	---	631-180	.ב.ה22	21
631-202	22ט. גילוי		631-183	.ג.ה22	22
631-202	.א.ט22	44	631-184	.ד.ה22	23
631-202	.ב.ט22	45	631-184	.ה.ה22	24
631-204	.ג.ט22	---	631-184	.ו.ה22	25

חלק ב' - המאזן

<u>עמוד</u>	<u>סעיף</u>	<u>נכסים</u>
632-1	מזומנים ופיקדונות בבנקים	.23
632-2	ניירות ערך	.24
632-5	איגרות חוב מוחזקות לפדיון	.25
632-6	ניירות ערך זמינים למכירה	.26
632-6	ירידת שווי נייר ערך	.א26
632-8	הכנסות ריבית וירידת ערך של זכויות מוטב בנכסים שאוגחו	.ב26
632-8	ניירות ערך למסחר	.27
632-8	העברה בין תיקים	.א27
632-9	פירוט נוסף לגבי ניירות ערך מגובי נכסים	.ב27
632-10	אשראי לציבור	.28
632-10	הפרשה כוללת להפסדי אשראי	.29
632-11	טיפול חשבונאי בירידת ערך של חוב	.א29
632-16	הפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי	.ב29
632-24	דרישות נוספות לגבי הצגה וגילוי של הפסדי אשראי	.ג29
632-25	סיווג ומחיקה חשבונאית של חוב	.ד29
632-28	הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	.ה29
632-28	חובות פגומים	.30
632-32	חוב בעייתי בארגון מחדש	.א30
632-34	נכסים שנתפסו	.ב30
632-36	גילוי על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	.ג30
632-40	אשראי לציבור לפי גודל אשראי של לווה	.ד30
632-42	אשראי לממשלה	.31
632-42	השקעות בחברות מוחזקות	.32
632-46	בניינים וציוד	.33
632-49	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	.34
632-50	נכסים אחרים	.35
התחייבויות והון		
633-1	פיקדונות הציבור	.36
633-1	פיקדונות מבנקים	.37
633-2	פיקדונות הממשלה	.38
633-2	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	.39
633-3	התחייבויות אחרות	.40
633-4	הטבות לעובדים	.41
633-6	עסקאות תשלום מבוסס מניות.	.א41
633-7	הבחנה בין התחייבויות והון	.42
633-7	הון	.43
	בוטל	.א43
633-9	התקשרויות להקצאת מניות	.44

חלק ב' - המאזן (המשך)

<u>עמוד</u>		<u>סעיף</u>
633-10	מניות הטבה	.45
633-10	דיבידנד	.א45
633-10	הגבלות על חלוקת עודפים וקרנות	.ב45
633-11	הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים	.ג45
633-11	יחס המינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים	.ד45
633-11	יחס כיסוי הנזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים	.ה45
633-11	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים	.46
633-13	מידע על פעילות חוץ מאזנית לפי מידת הגביה על בסיס מאוחד	.א46
633-14	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	.47
633-17	אי ודאויות בגין השפעה של הליכי חקיקה ועניינים אחרים	.א47
633-18	גילוי על חשיפה למבני איגוח של נכסים שהיו בבעלות צדדים אחרים	.ב47
633-19	ערבויות לקופות גמל	.48
633-19	שעבודים ותנאים מגבילים	.49
633-20	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	.50
633-23	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפירעון	.51
633-26	שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	.א51
633-28	שווי הוגן של מכשירים לא פיננסיים	.ב51
	חלק ג' - דוח רווח והפסד	
634-1	כללי	.52
634-1	קיזוז הכנסות והוצאות	.53
634-1	השתתפות בהוצאות	.54
634-1	הנחיות נוספות לעריכת דוח רווח והפסד	.55
634-2	הכנסות מאשראי (לציבור ולממשלה)	.56
----	בוטל	.57
634-3	הכנסות ממזומנים ומפיקדונות בבנקים	.58
634-3	הכנסות מאיגרות חוב	.59
634-4	הוצאות על פיקדונות	.60
634-5	הוצאות על איגרות חוב	.61
-----	בוטל	.62
-----	בוטל	.א62
-----	בוטל	.63
-----	בוטל	.64
634-6	הכנסות והוצאות ריבית	.65
634-6	הוצאות בגין הפסדי אשראי	.66
634-6	הכנסות מימון שאינן מריבית	.א66
634-8	עמלות	.67
634-9	הכנסות מחוזים עם לקוחות	.68
634-9	הכנסות אחרות	.69
634-10	משכורות והוצאות נילות	.70
634-13	אחזקה ופחת בניינים וציוד	.71
634-13	הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין	.א71

חלק ג' - דוח רווח והפסד (המשך)

<u>עמוד</u>	<u>סעיף</u>
634-13	72. הוצאות אחרות
634-14	73. הפחתת הוצאות הנפקה
634-14	73א. דחיית הוצאות והיוון
634-14	74. הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
634-23	74א. קבוצות מסוימות בדוח רווח והפסד
634-23	74ב. נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו
634-25	75. רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
634-25	76. השפעה מצטברת של שינוי בכללי החשבונאות
634-26	77. הכנסות והוצאות בגין שנים קודמות
634-26	77א. שנוי אומדן חשבונאי
634-27	78. רווח למניה
634-27	79. מגזרי פעילות עיקריים
634-35	79א. מידע על לקוחות עיקריים
	79ב. בוטל.
634-35	79ג. פקדונות מיועדים, אשראים ופקדונות מפקדונות מיועדים
635-1	80. בעלי עניין וצדדים קשורים - עסקאות במהלך העסקים הרגיל
635-5	80א. בעלי עניין וצדדים קשורים עסקאות שלא במהלך העסקים הרגיל
	80ב. פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו
635-5	ולבין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי
חלק ג'1 - דוח על הרווח הכולל	
635-6	80ג. דוח על הרווח הכולל
חלק ד' - דוח על השינויים בהון עצמי	
636-1	81. ההון העצמי
636-2	82. קרנות ועודפים
	83. (בוטל)
חלק ה' - דוח על תזרימי המזומנים	
636-3	84. דוח על תזרימי מזומנים
חלק ו' - תמצית של דוח כספי שנתי	
636-4	85. צורת התמצית
636-4	86. מועד פרסום התמצית
636-4	87. הפניה לדוח המלא
637	נספחים
638-639	מתכונת דוחות וביאורים לדוגמא

"כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב" - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ניירות ערך בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב, וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי מס' 168, "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים - תקן המחליף את תקן חשבונאות אמריקאי מס' 162"¹.

לעניין זה מובהר כי למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי מס' 168, כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב.

"מגזר אשראי" (Portfolio Segment) -

הרמה שבה תאגיד בנקאי מפתח ומתעד שיטה עקבית כדי לקבוע את ההפרשה להפסדי אשראי שלו.

"מועד הארגון מחדש" (Time of restructuring) -

ארגון מחדש של חוב בעייתי יכול שיתרחש לפני, אחרי או במועד הפרעון המוצהר של החוב, ויתכן שיחלוף זמן בין מועד ההסכמה, ההחלטה של בית משפט וכיו, לבין ההעברה של הנכסים או זכות ההון העצמי, המועד האפקטיבי של התנאים החדשים או התרחשות ארוע אחר המעיד על כך שהארגון מחדש נכנס לתוקף. מועד הארגון מחדש הינו המועד שבו הארגון מחדש נכנס לתוקף (date of consummation).

"מטבע פעילות" (Functional currency) -

המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה התאגיד פועל; בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה תאגיד מפיק ומוציא את עיקר המזומנים. מטבע הפעילות של תאגיד בנקאי בישראל הינו שקל חדש. מטבע פעילות של שלוחות בנקאיות בחו"ל ייקבע בהתאם להנחיות בסעיף 12 בהוראות.

"מכשיר נגזר" - ראה סעיף 222;

¹SFAS 168, "The FASB Accounting Standards Codification™ and the Hierarchy of Generally Accepted Accounting Principles – a replacement of FASB Statement No. 162"

2. תחולת ההוראות

- א. כל תאגיד בנקאי יערוך את הדוח הכספי השנתי על פי הוראות אלה.
- ב. הוראות אלה חלות הן על הדוח הכספי של התאגיד הבנקאי והן על הדוח הכספי המאוחד, אלא אם צוין אחרת.

א.2. מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות

תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בדבר מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, ולרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".

בעת בחירה ויישום של מדיניות חשבונאית, תאגיד בנקאי יפעל כמפורט להלן:

- א. תאגיד בנקאי יטפל חשבונאית בנושא מסוים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו שחלות ספציפית על נושא זה.
- ב. כאשר בהוראות אלה נקבע כי יש ליישם תקני דיווח כספי בינלאומיים, מובהר כי במקום הנוסח שנקבע בסעיף 10 לתקן חשבונאות בינלאומי 8, בדבר מדיניות חשבונאית שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, יחול האמור להלן:

10. אם לא נקבע טיפול ספציפי בנושא מסוים בתקני הדיווח הכספי

הבינלאומיים, לרבות במצבים שבהם קיימות מספר חלופות לטיפול חשבונאי בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושא זה, אם קיימים כללים כאמור.

בהעדר כללים כאמור, על ההנהלה להפעיל את שיקול דעתה בפיתוח ויישום מדיניות חשבונאית, שיישומה יביא למידע אשר:

(א) רלוונטי לצורכי קבלת החלטות כלכליות של המשתמשים; וכן

(ב) מהימן, בכך שהדוחות הכספיים:

(i) מציגים נאמנה את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי

המזומנים של התאגיד הבנקאי;

(ii) משקפים את המהות הכלכלית של עסקאות, אירועים ומצבים

אחרים, ולא את צורתם המשפטית גרידא;

(iii) נייטרליים, כלומר חופשיים מהטיות;

(iv) זהירים; וכן

(v) שלמים מכל הבחינות המהותיות.

ג. כאשר לגבי נושא מסוים לא נקבע בהוראות אלה כי יש ליישם תקני דיווח כספי

בינלאומיים ולא נקבעו הוראות אחרות – תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות

המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושא זה.

ד. מובהר כי בעת בחינת מהותיות, תאגיד בנקאי יפעל בהתאם להנחיות בנושא מהותיות שנקבעו בסעיפים M ו-N, בנושא מס' 1 בקודיפיקציה של המכתבים בנושאי חשבונאות של צוות רשות ניירות ערך בארה"ב⁴, ובהתאם להחלטת רשות ניירות ערך מס' 99-4 בדבר "מהותיות".

3. כללים לעריכת דוח כספי

- א. הדוח הכספי ייערך לפי כללי החשבונאות.
- ב. הדוח הכספי ישקף באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות את מצב עסקי התאגיד הבנקאי לתאריכי המאזנים, את תוצאות פעולותיו, את השינויים בהונו העצמי ואת תזרימי המזומנים שלו בשנות הדיווח.
- ג. בנוסף לפרטים הנדרשים בהוראות אלה יפורטו כל פרט, מידע או הבהרה אשר:
  - 1) בהעדרם הדוחות הכספיים לא ישקפו באופן נאות את אשר הם אמורים לשקף לפי סעיף קטן ב';
  - 2) דרושים בנסיבות העניין כדי שהדוח הכספי או חלק ממנו לא יהיו עלולים להטעות. כמו כן רשאי תאגיד בנקאי להוסיף על דרישות הגילוי בהוראות אלה אולם לא לגרוע מהן.

3א. סימון הנתונים בדוחות ובביאורים

- א. במאזן ובביאורים המציגים נתונים מאזניים (כגון: ביאור 15) יוצגו הנתונים כדלקמן:
  - נכסים, התחייבויות, הפרשות להפסדי אשראי, הפרשות למס והון יוצגו ללא סוגריים, פרט לסעיפים הבאים שיסומנו בסוגריים:
    - 1) התחייבות או הפרשה הנרשמת בין הנכסים, נכס הנרשם בין התחייבויות, הקטנה של נכס, הקטנה של התחייבות והקטנה של הפרשה;
    - 2) נכסים בניכוי התחייבויות, כשההפרש שלילי.
- ב. בדוח רווח והפסד ובביאורים המתאייחסים (למעט הביאורים שבסעיף קטן ג. להלן) יוצגו הנתונים ללא סוגריים, פרט לסעיפים הבאים שיסומנו בתוך סוגריים:
  - 1) הפסדים (לדוגמה: הפסד מימוש מניות);
  - 2) רווח המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה;
  - 3) בוטל;
  - 4) הוצאות הנרשמות בין הכנסות והכנסות הנרשמות בין הוצאות.
- ג. בביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית, ובביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית הפסדים והוצאות, כלומר סכומים המקטינים את הרווח, יוצגו בתוך סוגריים.

⁴ Codification of Staff Accounting Bulletins, Topic 1, "Financial Statements",

- ד. בדוח על תזרים המזומנים - שינויים ביתרות ובפעולות המגדילות את יתרת המזומנים יוצגו בלא סוגריים ושינויים כנ"ל המקטינים את יתרת המזומנים בהתאמה יסומנו בתוך סוגריים.
- ה. בדוח על שינויים בהון העצמי - שינויים המגדילים את ההון העצמי יוצגו ללא סוגריים ושינויים המקטינים את ההון העצמי יוצגו בתוך סוגריים.

4. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

הדוחות הכספיים ייערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהוראות אלה.

א4. בוטל.

5. דוחות השוואתיים

- א. במאזן ובביאורים המתייחסים אליו יוצג לצד כל סכום הסכום המקביל לו בדוח הכספי של השנה הקודמת.
- ב. בדוח רווח והפסד, בדוח על השינויים בהון העצמי ובדוח על תזרימי המזומנים ובביאורים המתייחסים אליהם יוצגו לצד כל סכום הסכומים המקבילים לו בדוחות הכספיים של שתי השנים הקודמות.
- ג. חל באחת משנות הדיווח הכלולות בדוח הכספי שינוי בכללי החשבונאות או באופן יישומם בהשוואה לשנת הדיווח קודמת - יש לנהוג כאמור בסעיף 76.
- ד. בעת שינוי ההצגה או הסיווג של נתונים בדוחות הכספיים, תאגיד בנקאי יסווג מחדש את נתוני ההשוואה, יסמן בדוחות כל סכום שהוצג או סווג מחדש, ויתן גילוי לפרטים הבאים:
- 1) המהות של הסיווג מחדש
  - 2) הסכום של כל פריט או של כל קבוצה של פריטים שסווגו מחדש; וכן
  - 3) הסיבה לסיווג מחדש.

6. הצגה בנפרד

- א. פרטים הנדרשים בהתאם להוראות אלה יוצגו בנפרד בדוח הכספי, זולת אם בנסיבות העניין אינם מהותיים. אין חובה לציין היעדר קיומו של פרט פלוני, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת בהוראות אלה.
- ב. המידע על אשראי מפיקדונות מיועדים ופיקדונות מיועדים יינתן כאשר הפעילות במיועדים מהותית. לעניין זה, פעילות תיחשב מהותית בהתקיים אחד מהתנאים הבאים:

לעניין סעיף זה - "היקף פעילות ונכסים שולי של חברות מאוחדות" - כאשר אף חברה מאוחדת אינה "חברה עיקרית" כמשמעותו בסעיף 32.ט. והיקף נכסי כל החברות המאוחדות אינו עולה על 5% מסך הנכסים במאזן המאוחד.

ז. המפקח רשאי להורות לתאגיד הבנקאי לאחד או לא לאחד דוח כספי של חברה בת מסוימת, כאשר לדעתו הדבר דרוש לשם הצגה נאותה של עסקי הקבוצה.

9.א. אירועים לאחר תאריך המאזן

הטיפול החשבונאי באירועים לאחר תאריך המאזן והגילוי לאירועים אלה ייערך בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".

מובהר כי תאגיד בנקאי יכלול בדוחות הכספיים גילוי בדבר סכום הדיבידנדים שהוצעו או הוכרזו לאחר תאריך המאזן אך לפני מועד פרסום הדוחות הכספיים. גילוי זה יינתן בביאורים לדוחות הכספיים, ולא יוצג בגוף הדוחות הכספיים כמרכיב נפרד של ההון העצמי.

10. ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער

א. לסכומי נכסים והתחייבויות יצורפו ריבית, הפרשי הצמדה ושער המתייחסים אליהם ושהצטברו ליום המאזן, אלא אם נאמר במפורש אחרת בהוראות אלה. הפרשי שער – לרבות הפרשי הצמדה למטבע חוץ.

ב. יש לקזז מסעיפי הלוואות ופיקדונות סכומי ריבית, הכלולים ביתרות בספרים, ששולמו או שנתקבלו בגינם בתקופת הדוח הכספי ושמתייחסים לתקופה שלאחר יום המאזן.

ג. כאשר קיים הסכם בדבר השלמת ריבית לפיו תשלם הממשלה לתאגיד הבנקאי הפרשי ריבית בגין הלוואות שנתן אזי;

(1) במאזן בסעיף אשראי לציבור - תוצגנה ההלוואות לזכאים בצירוף סכומי השלמת ריבית שנזקפו לדוח רווח והפסד, כאמור בפסקה (2);

(2) בדוח רווח והפסד - תיזקף השלמת ריבית אל הכנסות הריבית מהלווה לפי הריבית האפקטיבית הגלומה בתזרים המזומנים הנובע מהסכם ההלוואה ומהסכם השלמת הריבית ביחד;

(3) בביאור על אשראי לממשלה - יינתן גילוי ליתרת השלמת הריבית שהועמדה לזכות התאגיד הבנקאי וכן לסכום שטרם נזקף לדוח רווח והפסד ושנוכה מהיתרה הנ"ל.

ד. (1) הכנסות והוצאות של ריבית תיזקפנה לדוח רווח והפסד לפי הריבית האפקטיבית הגלומה בזרם הפרעונות הצפוי.

(2) בגין אשראי אשר לוהו רשאי לפרוע בפרעון מוקדם, תיזקף לדוח רווח והפסד ריבית לפי השיעור הנקוב בהסכם למקרה של פרעון מוקדם, או לפי שיעור הריבית האפקטיבית, כנמוך שבהם.

10.10.2. תאגידי בנקאיים שמשתמשים באומדן של פירעונות מוקדמים לצורך יישום שיטת הריבית יתנו גילוי למדיניות זו ולהנחות המשמעותיות שבבסיס האומדנים של הפירעונות המוקדמים.

10.10.3. עמלות נטו ועלויות נטו שלא הופחתו ידווחו כחלק מכל קבוצת הלוואות (loan category) שניתן לה גילוי נפרד בביאורים. ניתן לכלול גילויים נוספים כמו עמלות נטו ועלויות נטו שלא הופחתו בביאורים לדוחות הכספיים אם התאגיד הבנקאי סבור שמידע זה מועיל (useful) למשתמשים בדוחות הכספיים.

10.10.4. בקשר לעמלות כרטיסי אשראי ועלויות כרטיסי אשראי בגין כרטיסי אשראי שנרכשו ובגין כרטיסי אשראי שהונפקו, תאגיד בנקאי ייתן גילוי למדיניות החשבונאית, הסכום נטו שהוון לתאריך המאזן, ותקופת (תקופות) ההפחתה.

11. הצמדה

- א. תאגיד בנקאי יטפל בהצמדה למטבע חוץ בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ". בהקשר זה, נכסים (למעט ניירות ערך) והתחייבויות הצמודים למטבע חוץ ייכללו במאזן לפי שער החליפין לתאריך המאזן אלא אם נקבע אחרת בתנאי ההסכם ואלה הצמודים למדד המחירים לצרכן או למדד אחר, ייכללו לפי תנאי ההסכם.
- ב. ניתנה ברירה למקבל בין ריבית לבין ריבית נמוכה יותר והצמדה למדד יש לכלול את הסכום הגבוה מביניהם.
- ג. בוטל.

- ד. בביאורים לדוח הכספי תוסברנה השיטות לפיהן נכללו הסכומים הצמודים במאזן. כן יצוינו שער החליפין של הדולר ומדד המחירים לצרכן (בנקודות), לפיהם מחושבות היתרות הצמודות במאזן וכן הנתונים המקבילים לשני המאזנים השנתיים הקודמים. כמו כן, יצוינו שער החליפין של מטבע אחר או מדד אחר שיתרות הצמודות להן הוצגו בנפרד בביאור על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה.
- ה. מובהר בזאת כי האמור בסעיף זה לא יחול על נגזר משובץ, כמשמעותו בחלק א'1 – מכשירים נגזרים ופעילויות גידור, שיטופל בהתאם לאמור בחלק א'1.

12. מטבע חוץ

א. כללי:

1. תאגיד בנקאי יישם את נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ" (להלן – נושא 830).
  2. הכנסות והוצאות במטבע חוץ יתורגמו לצורך הצגתן בדוח רווח והפסד נומינלי לפי שער החליפין התקף ביום זקיפתן. נכסים והתחייבויות יתורגמו לפי שער החליפין התקף ביום הדיווח. בדוח רווח והפסד יכללו הפרשי השער נטו בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
  3. בביאורים לדוח הכספי תוסברנה השיטות לפיהן נכללו במאזן ובדוח רווח והפסד הסכומים שתורגמו ממטבע חוץ. יצוין שער החליפין של הדולר ושל מטבעות אחרים שהיתרות בהם הוצגו בנפרד בביאור על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי ההצמדה ביום המאזן והנתונים המקבילים לשני המאזנים השנתיים הקודמים.
  4. יינתן גילוי בביאור 3 (הכנסות מימון שאינן מריבית) להפרשי שער נטו, בהתאם להנחיה בסעיף 1-45-20-830 בקודיפיקציה.
  5. הפרשי שער – לרבות הפרשי הצמדה למטבע חוץ.
- ב. פעילויות חוץ:

ביישום נושא 830 לעניין טיפול בפעילויות חוץ, יחול האמור להלן:

1. קביעת מטבע הפעילות של שלוחה בנקאית בחו"ל של תאגיד בנקאי – בקביעת מטבע הפעילות יש בין היתר לבדוק ולתעד את בדיקת כל אחד מהקריטריונים הבאים. כאשר במובהק אחד מהקריטריונים האמורים אינו מתקיים (לדוגמה העסקאות של השלוחה המבוצעות עם לקוחות התאגיד הבנקאי הן משמעותיות עד כדי כך שהן מהוות את רוב העסקאות של השלוחה) הדבר מצביע על כך שיש לטפל בשלוחה כפעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה זהה למטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי. במצב אחר, קביעה תבוצע בהתאם לבחינת מכלול הקריטריונים¹. קיים קשר בין הקריטריונים.

¹ כאשר מדובר על שלוחה שהיא סניף יש לבדוק ביתר זהירות האם אכן היקף ואיכות התייעוד מראים כי הקריטריונים מתקיימים, לרבות הקריטריון שצוין בסעיף 4.א.13.

התאגיד הבנקאי. במצב אחר, הקביעה תבוצע בהתאם לבחינת מכלול הקריטריונים². קיים קשר בין הקריטריונים.

א. הסביבה הראשית בה השלוחה מפיקה ומוציאה מזומנים היא במטבע זר, ואילו פעילות השלוחה בשקלים הינה שולית. לדוגמה - רוב הנכסים, רוב ההתחייבויות, רוב ההכנסות ורוב ההוצאות הן במטבע זר, ואינם מושפעים מהשקל.

ב. לקוחות השלוחה גויסו על ידה באופן אוטונומי. בהתאם לכך, פעילות (לדוגמה יתרות נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות) השלוחה מול לקוחות התאגיד הבנקאי ו/או צדדים הקרובים אליהם³, ו/או צדדים שהופנו אל השלוחה על ידי התאגיד הבנקאי, אינה משמעותית.

ג. פעילות (לדוגמה יתרות נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות) השלוחה מול התאגיד הבנקאי ו/או מול צדדים הקשורים לו אינה משמעותית. בין היתר, אין תלות משמעותית של השלוחה במקורות מימון מהתאגיד הבנקאי ו/או מצדדים הקשורים לו.

ד. פעילות השלוחה במהותה הינה עצמאית ועומדת בפני עצמה, ואינה הרחבה או השלמה של הפעילות המקומית של הקבוצה הבנקאית (למשל, לספק מימון או לבצע השקעות עבור הקבוצה הבנקאית). במסגרת זאת, בין היתר, השלוחה מבצעת את הפעילויות שלה עם מידה משמעותית של אוטונומיות.

2. תאגיד בנקאי הסבור כי ראוי לשנות מטבע פעילות של שלוחה מהותית, או אם לתאגיד בנקאי יש ספק לגבי המועד שבו לכלכלה מסוימת, שבה יש לו פעילות מהותית, מתחילה או מפסיקה להיות היפר-אינפלציונית, עליו לפנות למנהל יחידת דיווח כספי בפיקוח על הבנקים לקבלת הנחיה מקדמית.

12. עלויות אשראי

א. תאגיד בנקאי יישם את תקן חשבונאות בינלאומי 23 בדבר עלויות אשראי.
 ב. תאגיד בנקאי לא יהוו עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שיהוונו.

13. בוטל

² כאשר מדובר על שלוחה שהיא סניף יש לבדוק ביתר זהירות האם אכן היקף ואיכות התיעוד מראים כי הקריטריונים מתקיימים, לרבות הקריטריון שצוין בסעיף 13.א.4.

³ זאת למעט פעילות כאמור מול השלוחה אשר ניתן להראות שהחלה והתפתחה בלי קשר לפעילות מול התאגיד הבנקאי. צדדים קרובים - כהגדרתם בסעיף 21 להוראות הדיווח לציבור.

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2480 מיום 22/10/2015 ("דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה")

להכניס עמוד	להוציא עמוד
(10/15) [2] 634-14-17	(4/15) [1] 634-14-17
(10/15) [2] 639-17	(4/15) [1] 639-17-18
(10/15) [1] 639-17.1	-----
*(4/15) [1] 639-18	-----
(10/15) [1] 699-121	-----

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2481 מיום 22/10/2015 ("דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים")

להכניס עמוד	להוציא עמוד
*(4/15) [1] 631-53	(4/15) [1] 631-53
(10/15) [3] 631-54	(6/15) [2] 631-54
(10/15) [3] 631-55	(6/15) [2] 631-55
(10/15) [2] 632-49	(4/15) [1] 632-49
(10/15) [2] 632-50	(4/15) [1] 632-50
*(4/15) [1] 634-11	(4/15) [1] 634-11
(10/15) [2] 634-13	(4/15) [1] 634-13
*(4/15) [1] 639-36	(4/15) [1] 639-36-37
(10/15) [2] 639-37	-----
(10/15) [2] 699-121	(10/15) [1] 699-121

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2489 מיום 10/02/2016 ("הוראות מעבר לשנת 2015")

להכניס עמוד	להוציא עמוד
#(6/15) [2] 637-1	(6/15) [2] 637-1
*(6/15) [2] 637-2	(6/15) [2] 637-2
#(6/15) [2] 637-221	(6/15) [2] 637-221
*(6/15) [1] 637-222	(6/15) [1] 637-222
*(10/15) [2] 639-17	(10/15) [2] 639-17
(2/16) [2] 639-17.1	(10/15) [1] 639-17.1

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2489 מיום 10/02/2016 ("הוראות מעבר לשנת 2015") - המשך

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
*639-94 [2] (6/15)	639-94 [2] (6/15)
639-95 [3] (2/16)	639-95 [2] (6/15)
*675-42 [1] (4/15)	675-42 [1] (4/15)
675-43 [2] (2/16)	675-43 [1] (4/15)
675-44 [2] (2/16)	675-44 [1] (4/15)
675-45 [2] (2/16)	675-45 [1] (4/15)
675-46 [2] (2/16)	675-46 [1] (4/15)
675-47 [2] (2/16)	675-47 [1] (4/15)
690-1 [2] (2/16)	690-1 [1] (4/15)
690-2 [3] (2/16)	690-2 [2] (6/15)
690-3 [2] (2/16)	690-3 [1] (6/15)
690-4-29 [1] (2/16)	-----
699-121 [3] (2/16)	699-121 [2] (10/15)
699-122 [1] (2/16)	-----

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

תיקון טכני

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2497 מיום 21/03/2016 ("דיווח של תאגידי בנקאיים וחכ"א")

בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
630-1-7 [2] (3/16)	630-1-7 [1] (4/15)
631-7 [2] (3/16)	631-7 [1] (4/15)
*631-8 [1] (4/15)	631-8 [1] (4/15)
631-15 [2] (3/16)	631-15 [1] (4/15)
631-16 [2] (3/16)	631-16 [1] (4/15)
631-17 [2] (3/16)	631-17 [1] (4/15)
*631-18 [2] (6/15)	631-18 [2] (6/15)
631-21 [2] (3/16)	631-21 [1] (4/15)
*631-22 [1] (4/15)	631-22 [1] (4/15)
*631-41 [1] (4/15)	631-41 [1] (4/15)

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2497 מיום 21/03/2016 ("דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א
בישראל לפי כללי החשבוונאות המקובלים בארה"ב") – המשך

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
(3/16) [2] 631-42	(4/15) [1] 631-42
(3/16) [2] 631-43-44	(4/15) [1] 631-43-44
*(2/16) [3] 699-121	(2/16) [3] 699-121
(3/16) [2] 699-122	(2/16) [1] 699-122
(3/16) [1] 699-123	-----

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.